

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETAS**

**PAPILDOMO KOMITETO IŠVADA
DĖL SEIMO NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS 2020 METŲ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO METINIŲ
KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO NR. XIVP-916**

2021-11-03 Nr. 141-P-27

Vilnius

1. Komiteto posėdyje dalyvavo:

Komiteto pirmininkas Zigmantas Balčytis, komiteto pirmininko pavaduotoja Rasa Budbergytė, komiteto nariai: Sergejus Jovaiša, Asta Kubilienė, Artūras Skardžius.

Komiteto biuras: vedėja Laura Pranaitytė, patarėjos: Diana Andriūnaitė, Rūta Petrukaitė, vyriausioji specialistė Aurita Buragienė, padėjėja Akvilė Raudeliūnienė.

Kviestieji asmenys: Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas Audrius Misevičius, Valstybės kontrolės Atitikties audito departamento vadovė Emilija Jasaitienė, Sveikatos apsaugos viceministras Aurimas Pečkauskas, Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktorius Gintaras Kacevičius, Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos Teisės skyriaus vedėjas Tomas Ragauskas, Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos Biudžeto skyriaus vedėja Jurgita Šilinaite-Šermukšnienė, Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos Apskaitos skyriaus vedėja Regina Andriuškienė.

2. Ekspertų, konsultantų, specialistų išvados, pasiūlymai, pataisos, pastabos (toliau – pasiūlymai):

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, 2021-10-08				Įvertinę projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams, Europos Sąjungos teisės aktams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturime.	Atsižvelgti	

3. Piliečių, asociacijų, politinių partijų, lobistų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai: negauta.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, 2021-10-01				<p>Sąlyginė nuomonė dėl finansinių ataskaitų rinkinio.</p> <p>Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio“ apibūdintų dalykų poveikį, Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą 2020 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2020 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.</p> <p>Nustatėme Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinės būklės ataskaitos (ilgalaikio finansinio turto, per vienerius metus gautinų sumų, rezervų, sukaupto perviršio ar deficito straipsnių) ir grynojo turto pokyčių ataskaitos duomenų reikšmingų iškraipymų (ataskaitos 1.1 poskyris), kuriuos lėmė šios aplinkybės:</p> <p>1. Į Privalomojo sveikatos draudimo fondą mokamas privalomojo sveikatos draudimo įmokas administruoja Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir teikia duomenis šio fondo apskaitai ir ataskaitų sudarymui. Dėl nustatytų Valstybinio socialinio draudimo fondo apskaitos trūkumų visos Privalomojo sveikatos draudimo fondo iš Valstybinio socialinio draudimo fondo gautinos socialinės įmokos pagal šio fondo pateiktą informaciją priskirtos trumpalaikėms gautinoms sumoms, nors dalis jų (28 020,93 tūkst. Eur) dėl pasirašytų įmokų atidėjimo susitarimų iš draudėjų bus gautos ir pervestos fondui po vienerių ir daugiau metų. Dėl šių priežasčių Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsniuose A.III „Ilgalaikis finansinis turtas“ (25 072,8 tūkst. Eur) nurodytas likutis yra 28 020,9 tūkst. Eur sumažintas, o C.III.2</p>	Atsižvelgti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>„Gautini mokesčiai ir socialinės įmokos“ nurodytas likutis (154 476,07 tūkst. Eur) yra ta pačia suma padidintas.</p> <p>2. Kitų rezervų straipsnyje neatskleisti duomenys apie Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo sudarymą, naudojimą ir jo lėšų likučius ataskaitinių laikotarpių pabaigoje. Dėl šių aplinkybių fondo finansinės būklės ataskaitos pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsniuose F.II.2 „Kiti rezervai“ nurodytas likutis (0 Eur) yra 215 617,0 tūkst. Eur sumažintas, o F.I.IV „Sukauptas perviršis ir deficitas“ likutis (269 685,2 tūkst. Eur) yra ta pačia suma padidintas. Atitinkamai netikslūs duomenys pateikti ir ataskaitų rinkinio konsoliduotoje grynojo turto pokyčių ataskaitoje.</p> <p>Besąlyginė nuomonė dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.</p> <p>Mūsų nuomone, 2020 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.</p>		

5. Subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pasiūlymai: negauta.

6. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai:

6.1. Sprendimas: pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2020 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-916 ir pasiūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo Audito komiteto pasiūlymus.

6.2. Pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Audito komitetas, 2021-11-03	2N			<p>Argumentai:</p> <p>Valstybės kontrolė jau ne vienerius metus akcentuoja, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainos, apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų, nėra objektyvios, nes į atliekamus skaičiavimus įtraukiamos ne visos jų teikimo sąnaudos. Pavyzdžiui, neįtraukiamos ilgalaikio turto, įsigyto ne PSDF lėšomis,</p>	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos; nevertinama Sveikatos apsaugos ministerijos gydymo įstaigoms perduota medicininė įranga, nekilnojamasis turtas ir kt.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Sveikatos apsaugos ministerija ėmėsi tam tikrų priemonių rekomendacijai įgyvendinti¹. Tačiau Valstybės kontrolė, atlikusi 2020 m. PSDF auditą², pakartotinai konstatavo, kad atliktų veiksmų teiktai rekomendacijai įgyvendinti nepakanka, nes vėluojama perduoti gydymo įstaigoms valstybės ilgalaikį materialųjį turtą (turėjo perduoti iki 2020-11-01) ir kt. Todėl ir toliau iš PSDF biudžeto lėšų apmokamos asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainos, nėra objektyviai pagrįstos patiriamomis sąnaudomis. Svarbu paminėti, kad patiriamos sąnaudos nėra statiškos, todėl paslaugų kaina turėtų būti periodiškai perskaičiuojama pagal nustatytus kriterijus.</p> <p>Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, siūlytina projektą Nr. XIVP-916 papildyti nauju 2 straipsniu, raginančiu Vyriausybę užtikrinti, kad asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainos, apmokamos iš PSDF biudžeto lėšų, būtų objektyvios.</p> <p>Pasiūlymas: Papildyti Seimo nutarimo projektą Nr. XIVP-916 2 straipsniu ir jį išdėstyti taip: „2 straipsnis. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei numatyti papildomas priemones, sudarančias sąlygas pereiti prie objektyviomis sąnaudomis grįstos asmens sveikatos priežiūros paslaugų kainos, kuri būtų periodiškai perskaičiuojama pagal nustatytus kriterijus.“</p>		
2.	Audito komitetas, 2021-11-03	3N			<p>Argumentai: Dar nuo 2017 m. Valstybės kontrolė kasmet siūlo optimizuoti PSDF veiklą, sujungiant visas šį vieną fondą administruojančias institucijas³ į vieną juridinį asmenį. Šie pokyčiai leistų sumažinti fondo veiklos administravimo sąnaudas, supaprastinti valdymo ir kitus procesus. Paminėtina, kad tokia praktika taikyta ir kitose institucijose,</p>	Pritarti	

¹ Pavyzdžiui: patvirtinti kriterijai, pagal kuriuos turi būti perskaičiuojamos asmens sveikatos priežiūros (toliau – ASP) paslaugų bazinės kainos; patvirtinta ASP paslaugų bazinių kainų nustatymo metodika ir kt.

² 2021-10-01 valstybinio audito ataskaita Nr. FAE-8 „Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“.

³ Privalomojo sveikatos draudimo fondą administruoja ir metinį ataskaitų rinkinį rengia Valstybinė ligonių kasa kartu su jai pavaldžiomis penkiomis teritorinėmis ligonių kasomis.

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>pavyzdžiui, veikla optimizuota Valstybinėje mokesčių inspekcijoje, kai kuriose Aplinkos ministerijai pavaldžiose institucijose, Valstybinio socialinio draudimo fondo veikla šiuo metu taip pat optimizuojama etapais.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad buvo imtasi veiksmų šio fondo veiklos optimizavimui atlikti: 2020-06-11 Seime registruotas Sveikatos draudimo įstatymo projektas⁴ Nr. XIIIIP-4827(2), kuriuo siūlyta sujungti Valstybinę ir teritorines ligonių kasas į vieną juridinį asmenį. Tačiau 2021-01-20 išreikšta Seimo sveikatos reikalų bei Teisės ir teisėtvarkos komitetų nuomonė, kad PSDF optimizavimo poreikį turėtų įvertinti nauja Vyriausybė. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, taip pat į tai, kad Valstybės kontrolė, atlikusi 2020 m. PSDF auditą⁵, pakartotinai konstatavo, kad PSDF veiklos optimizavimas vis dar nepradėtas, siekiant pokyčių šioje srityje, siūlytina projektą Nr. XIVP-916 papildyti nauju 3 straipsniu, raginant Vyriausybę neatidėliotinai pradėti šio fondo veiklos optimizavimo procesą, parengti ir Seimui pateikti reikiamus teisės aktų projektus.</p> <p>Pasiūlymas: Papildyti Seimo nutarimo projektą Nr. XIVP-916 3 straipsniu ir jį išdėstyti taip: „3 straipsnis. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei optimizuoti Privalomojo sveikatos draudimo fondo veiklą, sujungiant visas šį fondą administruojančias institucijas į vieną juridinį asmenį, parengti ir Lietuvos Respublikos Seimui pateikti reikiamus teisės aktų projektus.“</p>		

7. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 0, susilaikė – 0.

8. Komiteto paskirti pranešėjai: Rasa Budbergytė.

Komiteto pirmininkas

Zigmantas Balčytis

⁴ Pavyzdžiui, 2020-06-11 Seime registruotas Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 4, 7, 91, 121, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 26, 261, 262, 27, 28, 29, 30, 31, 36 str., V sk. pakeitimo ir 32, 33, 34, 35 str., VI sk. pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4827(2), kuriuo siūloma sujungti Valstybinę ir teritorines ligonių kasas į vieną juridinį asmenį, tačiau jis grąžintas Vyriausybei tikslinti.

⁵ 2021-10-01 valstybinio audito ataskaita Nr. FAE-8 „Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“.

(Komiteto biuro vyriausioji specialistė Aurita Buragienė)